

**Tulevaisuutta
yhdessä
rakentava
Etelä-Savo**

**Etelä-Savon
maakuntaliitto**

Etelä-Savo - Saimaan maakunta

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Etelä-Savo – Saimaan maakunta 2030 -strategian kärkivalinnat ja tavoitteet

PUHTAASTI PARAS!

Metsä

*Metsistä menestystä
ja mielihyvää*

Metsät ovat
hyvin hoidetut
ja **kestävästi
hyödynnetyt**.

**Metsä-
osaamisemme ja
-liiketoiminta** on
maailman kärkeä
useilla korkean
osaamisen alueilla.

**Matkailu ja
hyvinvointi**
laajentavat metsien
monikäyttöisyyttä.

Vesi

*Vedestä viisaasti
vaurautta*

Etelä-Savossa
on **maailman
puhtaimmat
vesistöt**.

Vesiosaaminen
on **laajaa
liiketoimintaa**.

Saimaan maakunta
on **asumisen
ja matkailun
vetovoimainen
kohde**.

Ruoka

*Eettisillä eväillä
elinvoimaa*

Ruokaketjut ovat
erikoistuneet ja hyvin
toimivat.

**Elintarvike-
osaamisemme**
on korkean
jalostusasteen
liiketoimintaa.

Vahva **ruoka-
kulttuuri** on
kilpailuetumme.

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Kehittämistavoitteet ja läpileikkaavat teemat

Hyvinvointi

Osaaminen

Yritysten
kilpailukyky

Kokonais-
turvallisuus

Ilmastonmuutokseen
sopeutuminen ja sen hillintä

Globaaleja ratkaisuja tarjoava Etelä-Savo

Globaaleja ratkaisuja maakunnan vahvuuksilla

Arvoketjussa ylöspäin

TKI-toiminnan kunnianhimoinen nousu

Virtaa kansainvälisyydestä

Osaamisen vahvistaminen

Luonnostaan vauras Etelä-Savo

Uudistuva, kestävä ja kilpailukykyinen

maa- ja metsätalous

Puhdas ruoka ja vesi

Saimaa kehitysalustana

Tulevaisuutta yhdessä rakentava Etelä-Savo

Laadukkaan elämän Etelä-Savo

Aktiiviset, osallistuvat asukkaat

Kulttuuri ja luovat alat elinvoiman lähteenä

Ennakoiva ja yhteensopittava
maankäytön suunnittelu

Monipalkkaisuus mahdollisuutena

Kestävä liikennejärjestelmä
ja toimivat yhteydet

Etelä-Savon
maakuntaliitto

Globaaleja ratkaisuja tarjoava Etelä-Savo

-toimenpiteet

Globaaleja ratkaisuja maakunnan vahvuuksilla

- Tunnistetaan maakunnan vahvuusalojen erikoisosaaminen globaaleihin ongelmiin liittyen
- Kehitetään vahvuusalojen TKI-infrastruktuuria pitkäjänteisesti
- Huolehditaan omien arvoketjujen vastuullisuudesta ja kestävydestä
- Edistetään puhtaan energian ympärille muodostuvia uusia teollisia arvoketjuja

Arvoketjussa ylöspäin

- Tuetaan yritysten ja TKI-toimijoiden verkottumista (klusterit ja ekosysteemit)
- Edistetään innovaatioiden kaupallistamista: tutkimustuloksista liiketoimintaa alueen yrityksiin
- Pidetään huolta investoinnit mahdollistavasta toimintaympäristöstä
- Kehitetään yritysten tuotteistamis- ja markkinointivalmiuksia
- Alkuperä- ja laatumerkkejä hyödynnetään brändäyksessä ja viennissä

TKI-toiminnan kunnianhimoinen nousu

- TKI-toimintaa vahvistetaan ja sen koordinaatiota ja viestintää terävöitetään sidosryhmävetoisesti
- Vahvistetaan yhteistä palvelunohjausta maakunnassa
- Panostetaan maakunnallisiin, yli maakunnallisiin, valtakunnallisiin ja kansainvälisiin kumppanuuksiin erityisesti osaamiskärkien aloilla
- Panostetaan suoriin EU-rahoituksiin ja muihin kansainvälisiin TKI-rahoituksiin

Virtaa kansainvälisyydestä

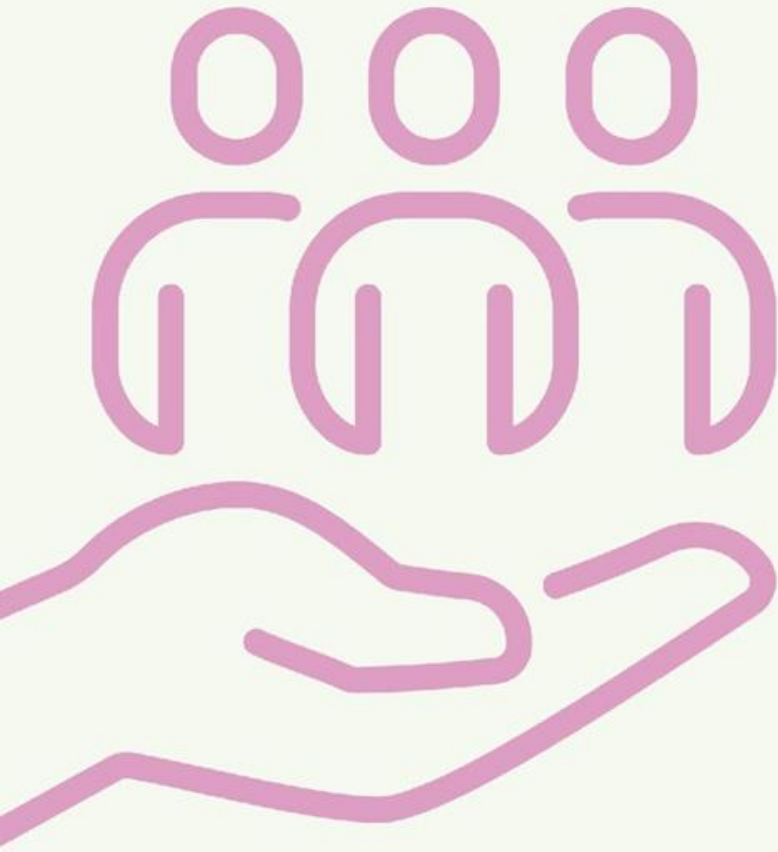
- Kansainvälistymistoimissa panostetaan yhteistyön vahvistamiseen eri toimijoiden välillä, tavoitteena yhteistyön kasvattaminen
- Luodaan yhteinen foorumi koordinoimaan toimintaa, verkostoa ja viestintää
- Vahvistetaan maakunnan brändiä houkuttelevana työskentely- ja asuinalueena
- Huomioidaan Nato-alaesikunnan tuomat mahdollisuudet ja uudet palvelutarpeet

Osaamisen vahvistaminen

- Varmistetaan monipuolinen ja maakunnan elinkeinoelämän tarpeita vastaava koulutustarjonta
- Lisätään tekoälyn ja digitaalisten ratkaisujen mahdollisuuksien hyödyntämistä koulutuksen ja TKI-toiminnan kehittämisessä
- Hyödynnetään paremmin alueen koko työvoimapotentialiaali osaamisen vahvistamisessa
- Parannetaan Etelä-Savon veto- ja pitovoimaa (ml. kansainväliset osaajat).
- Vahvistetaan yhteistyötä koulutuksen, työelämän sekä tutkimuksen välillä

Laadukkaan elämän Etelä-Savo -toimenpiteet

Aktiiviset, osallistuvat asukkaat

- Luodaan innovatiivisia uusia kumppanuuksia ja toimintamalleja ja vahvistetaan olemassa olevia kumppanuuksia julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välillä osallisuuden lisäämiseksi
- Vahvistetaan digiosallisuutta ja palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta kaikille yhdenvertaisesti
- Vahvistetaan yhteisöllistä resilienssiä ja kriisinkestävyttä elävöittämällä ja turvaamalla asukas-, yhdistys- ja kylätoimintaa
- Voimistetaan nuorten kotiseuturakkautta ja tulevaisuususkkoa luomalla osallisuuden toimintatapoja ja vaikuttamismahdollisuuksia

Kulttuuri ja luovat alat elinvoiman lähteenä

- Ylläpidetään, uudistetaan, tuotteistetaan ja tehdään näkyväksi alueen omaleimaista kulttuuriperintöä alueellisen identiteetin vahvistamiseksi ja kulttuurimatkailun edistämiseksi
- Vahvistetaan yksilöiden ja yhteisöjen yhdenvertaista osallisuutta, hyvinvointia ja resilienssiä edistämällä taiteen ja kulttuurin saatavuutta ja saavutettavuutta

- Kehitetään luovien alojen ja tapahtumateollisuuden toimintaedellytyksiä vahvistamalla alueellisia, ylimaakunnallisia ja kansainvälisiä verkostoja ja yhteistyörakenteita
- Luodaan kulttuurin ja luovien alojen toimijoille uusia elinkeinomahdollisuuksia kehittämällä monialaisia yhteistyö- ja toimintamalleja sekä hyödyntämällä useiden toimialojen rahoituksia

Ennakoiva ja yhteensovittava maankäytön suunnittelu

- Energiastrategian painopisteitä toteuttava ja hiilineutraaliustavoitteen huomioiva maakunta- ja yleiskaavoitus
- Huomioidaan sini-viheryhteydet ja ekosysteemipalvelut maankäytön suunnittelussa
- Sopeudutaan ja varaudutaan ilmastomuutokseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä rakentamisessa
- Mahdollistetaan monipuolinen osallistaminen ja osallistuminen

Monipaikkaisuus mahdollisuutena

- Tehdään Etelä-Savosta monipaikkaisuuden mallimaakunta edistämällä etätyötä ja erilaisia työnteon ja sijoittumisen malleja, mukaan lukien kokeilulainsäädännön keinoin
- Parannetaan vesi- ja jätehuoltoa (vesistökuormituksen vähentäminen)

Kestävä liikennejärjestelmä ja toimivat yhteydet

- Kehitetään tietoliikenneyhteyksiä
- Kehitetään ja ylläpidetään väyläverkkoa elinkeinoelämän tarpeita vastaavasti
- Edistetään ratakankkeita henkilöliikenteen sekä huoltovarmuuden näkökulmasta
- Kehitetään Saimaan vesiliikennettä ja sitä palvelevaa satamainfrastruktuuria ja -palveluita
- Sopeudutaan ja varaudutaan ilmastomuutokseen tiestön ylläpidossa
- Varaudutaan liikenteen energiamurrokseen

Luonnostaan vauras Etelä-Savo

-toimenpiteet

Uudistuva, kestävä ja kilpailukykyinen maa- ja metsätalous

- Varaudutaan ääri-ilmiöihin kuten helteet, kuivuus ja metsäpalot
- Vahvistetaan turvemaiden ekosysteemipalveluja
- Käytetään ratkaisuja metsien hiilinielun palauttamiseen, kuten metsänhoidon suositukset, kiertoajan maltillinen pidentäminen, voimakkaiden harvennusten välttäminen, jalostetut taimet, lannoitus ja sekapuustoisuus
- Vähennetään vesistöjen ravinnekuormitusta
- Edistetään puupohjaisten tuotteiden valmistusta ja puurakentamista
- Parannetaan luonnon monimuotoisuutta maatalous- ja metsäympäristöissä ml. luonnon edistäminen
- Vahvistetaan lasten ja nuorten metsäsuhdetta ja ympäristökasvatusta
- Laaditaan biotalousstrategia (kytkeytyy myös kohtaan puhdas ruoka ja vesi)

Puhdas ruoka ja vesi

- Laaditaan maakunnallisen luonnon monimuotoisuuden (LUMO) toimintaohjelma (kytkeytyy myös uudistuvan, kestävä ja kilpailukykyisen maa- ja metsätalouden kohtaan)
- Suunnitellaan ja osoitetaan sini-viheryhteyksiä kaavoissa
- Toteutetaan vesienhoitosuunnitelmien toimenpiteitä ml. kausiasukkaiden jätevedet ja jätehuolto
- Vihreän siirtymän hankkeiden hyvä suunnittelu ja luonnonarvojen huomioon ottaminen hankkeissa
- Kuntien ilmastotoimien toteuttaminen
- Laaditaan ilmastomuutokseen sopeutumisen toimintasuunnitelma
- EU:n vesiresilienssistrategian alueellinen suunnitelma
- Edistetään luontomatkailua ja virkistyskäyttöä
- Tuetaan ympäristökasvatusta ja kansalaistoimintaa
- Puhdas, lähellä tuotettu ruoka osana matkailijaetämyksiä

Saimaa kehitysalustana

- Yhteistyössä Saimaan alueen maakuntien kanssa haetaan ratkaisuja Saimaa-brändin tunnettuuden kasvattamiseen
- Etelä-Savossa jatketaan D.O. Saimaa -laatu- ja alkuperämerkin tunnettuuden kasvattamista, brändin vahvistamista ja vakiinnuttamista
- Nostetaan esiin eteläsavolaista osaamista, ainutlaatuisia vahvuuksia ja eteläsavolaisen identiteetin osatekijöitä. Vahvistetaan maakuntaylpeyttä ja Etelä-Savon vetovoimaa viestinnän ja markkinoinnin keinoin
- Saimaan uhanalaisten lajien suojelu muuttuvassa ilmastossa, ekosysteemien suojelu ml. vaellusesteiden poistaminen
- Geopark vahvistuu maakunnan merkittävänä ympäristökasvattajana ja kestävä matkailun edistäjänä

1 kehittämis-
seminaari

2 webinaaria

20
työpajaa

365
osallistujaa

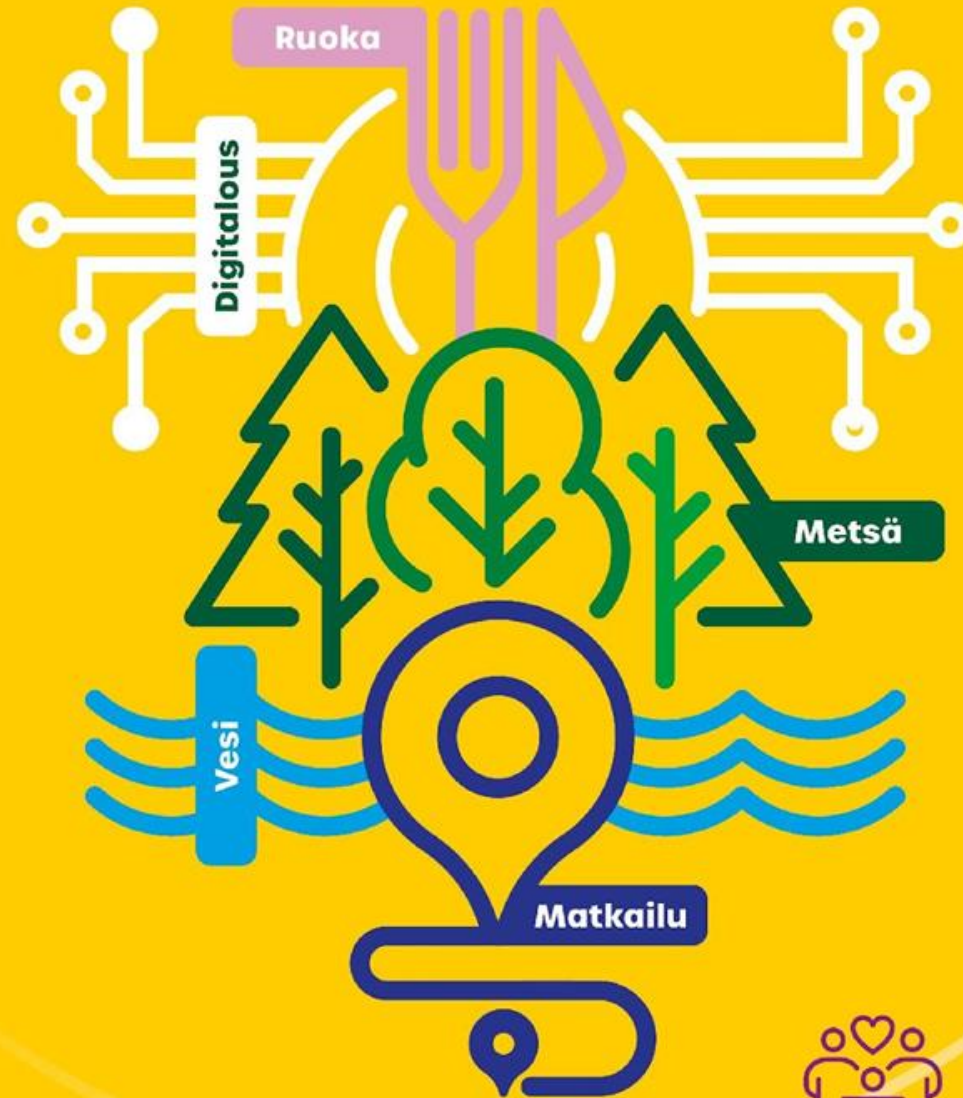
10 virtuaali-
työtilaa

noin **1000**
kommenttia
Howspacessa

**Etelä-Savon
älykkään
erikoistumisen
strategian
2026–2029
kehittämiskärjet ja
läpileikkaavat
teemat**

Ilmastonmuutokseen
sopeutuminen
ja sen hillintä

Yritysten
kilpailukyky

Kokonais-
turvallisuus

Osaaminen

Hyvinvointi